

PARİS 'TE TÜRK OLMA EZİYETİ

İster Türk olsun, ister Fransız bütün milletlerden işçiler aynı patronlar sınıfının dayanılmaz sömürü ve baskısı altındadırlar. Topluca Fransa işçi sınıfını oluşturlar. Göçmen işçiler bir avuç asalak zenginin kâr esasına dayanan sermaye düzende her türlü haktan mahrum, katmerli bir sömürüyle modern köle durumundadırlar. Fransa emekçi kitlelerinin merkez günlük yayın organı L'HUMANİTE gazetesinin muhabiri C.LECOMTE'un yaptığı bu röportaj, Türk işçilerinin hangi insanlık dışı şartlarda çalıştıkları ve yaşadıklarını kendi ağızlarından sergilemektedir. Röportajın amacı: Türk işçilerinin Fransız ve bütün milletler işçileriyle bir bütün olduğunu, haklarını elde etmek için teşkilâtli patronlar sınıfına karşı kendi güçlü sınıf örgütlerinde birleşerek mücadele etmeleri gerektiğini göstermektir.

İŞÇİ GÖÇLERİ BİRBİRİNİ TAKİP EDİYOR. SEFALETİN KOL GEZDİĞİ ÜLKELERDEN.. FRANSIZ PATRONLARININ KÖRPE VE YENİLENEBİLECEK İŞ GÜCÜ İHTİYAÇLARI İÇİN. BÜYÜK FABRİKALARIN BANTLARI VE ŞANTİYELER YUTUYORLAR BU TAZE İŞ GÜCÜNÜ. DAHA ÇABUK, DAİMA DAHA ÇABUK. HIZI ARTTIRMAK İÇİN PATRONLARIN DURMADAN GENÇ VE GÜÇLÜ İNSANLARA İHTİYAÇLARI VAR.

CİTROEN KÖLELERİNİN ŞİKAYETLERİNE "ŞAKA NİYETİNE" ŞÖYLE CEVAP VERİLİYOR: "TÜRKSÜNÜZ, GÜÇLÜSÜNÜZ".

BANTTAKİ KÖLELER

OSMAN BİRGÜN TÜRKİYE'Yİ ALELACELE TERKETMEK ZORUNDA KALDI. MAHKEMEDE YAZICIYDI VE ALDIĞI PARA AYDA 600 LİRAYI GEÇMİYORDU. KENDİNİ YOKSUL KÖYLÜLERE DAHA YAKIN GÖRÜYORDU. TOPRAK AĞALARI, KÖYLÜLERİ MAHKEMEYE SÜRÜKLÜYOR, ELLERİNDE KALAN SON TOPRAKLARI DA "ADALET" YOLUYLA KANUNEN ÇALIYORDU. BÜYÜK TOPRAK SAHİPLERİ, HAKİMİ RÜŞVETLE SATIN ALIRKEN, OSMAN'DA DAVA SÜRÜNCEMEDE KALSIN DİYE DOSYALARI SAKLIYOR, YOK EDİYORDU.

SONUNDA İSTANBUL'A GELDİ. İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU'NA YAZILDI, SIRAYA GİRDİ. NEDEN SONRA, DOKTOR MUAYENESİNDEN GEÇTİ. CİTROEN İÇİN ALTI AYLIK BİR KONTRAT ELDE ETTİ.

PARİS'E GELİR GELMEZ BANTLARDAN BİRİNDE ÇALIŞMAYA BAŞLADI. FABRİKANIN TERCÜMANLARI "EN HIZLI ÇALIŞANA UYACAKSIN" DEDİLER. FAKAT BİR KAÇ GÜN İÇİNDE BİR ÇOK İŞÇİ BU ŞEKİLDE DEVAM EDEMeyeceklerini SÖYLEDİLER. BUNUN ÜZERİNE OSMAN HIZI YAVAŞLATMAYI TEKLİF ETTİ. AMA, ERTESİ GÜN FABRİKADAN ATILMA KORKU SU ETKİSİNİ GÖSTERDİ. SÖZÜNÜ TUTAN TEK OSMAN OLDU. ANCAK HEMEN MÜDÜRLÜĞE ÇAĞIRILDI. "ZEKİSİN SEN" DEDİLER MÜDÜRLÜĞE; "SUSMASINI BİLİRSEN EĞER ANLAŞABİLİRİZ". OSMAN SUSMAYI HAK VE ADALETE SİĞİRAMADI. CEHENNEMİ ŞARTLARDA GEÇEN ALTI AYIN SONUNDA KONTRATINI UZATMADILAR.

ŞİMDİ OSMAN BANTTA ÇALIŞMANIN NE OLDUĞUNU İYİ, HEM DE ÇOK İYİ BİLİYOR! SİMCA'YA GİRDİ. CUMARTESİ SABAHLARI DAHİL HER GÜN 9 SAAT. AYDA 1000 FRANK İÇİN. CİTROEN'İN ATHIS-MONS BARAKALARINDAN POİSSY'YE GEÇTİ. YATACAK YER İÇİN

125 F. KESTİLER ÜCRETİNDEN. BÖYLECE PATRON BESLEMESİ KÖPEK GİBİ SÖZ DİNLE-
YEN MUHBİR TERCÜMANLARIN SÜREKLİ KONTROLU ALTINDAYDI.

ALTINCI AYIN SONUNDA KONTRATININ YENİLENMEMESİNE SEBEP OLAN YİNE TER-
CÜMANDI.

BU KEZ İŞSİZ KALDI OSMAN. 6 AY DEVAM ETTİ İŞSİZLİK. SAĞDA SOLDA ARKADAŞ-
LARINDA KALDI. PARKLARDA YATTI. BATI ALMANYA'YA GEÇMEYİ DENEYİ, AMA BAŞARAMA-
DI. VE BEŞ KURUŞ GÖNDEREMEDİ MEMLEKETTEKİ KARISINA VE İKİ ÇOCUĞUNA.

NIHAYET BİR ARKADAŞI İŞ BULDU. OSMAN'A. OSMAN ŞİMDİ KONFEKSİYON İŞÇİSİ.

ÖDENECEK SENETLER

BU ARKADAŞIN ADI MEHMET. MESLEĞİ TERZİLİK. SEKİZ YAŞINDA, ÇEKİRDEKTEN
BAŞLAMIS BU İŞE. SAĞDA SOLDA KESİCİ OLARAK ÇALIŞMIŞ. TEZKERESİNİ ALDIKTAN
SONRA BİRİKTİRDİĞİ BİR KAÇ KURUŞA İMZALADIĞI SENETLERİ DE EKLEYEREK MAKİNA
SATIN ALMIŞ VE UFAK BİR ATÖLYE AÇMIŞ. ARADA EVLENMİŞ, İKİ DE ÇOCUĞU OLMUŞ.
FAKAT İŞİ SENETLERİN FAİZİNİ BİLE ÖDEMEEYE YETMEMİŞ. VE BİR GÜN SENETLERİ İM-
ZALATAN TEFEÇİ BÜYÜK TÜCCAR ÇIKAGELMİŞ MAHKEME KARARIYLA VE ALMIŞ MEHMET'-
İN ATÖLYESİNİ ELİNDEN.

TÜRKİYE'YE ARABASIYLA GELEN BİR ARKADAŞI MEHMET'İ TURİST PASAPORTUY-
LA BELÇİKA'YA GÖTÜRMÜŞ. ORADAN İNGİLTEREYE GEÇMİŞ. İNGİLİZ POLİSİ SINIR DI-
ŞI EDENE KADAR TERZİLİK YAPMIŞ. ŞİMDİ PARİS'TE, KONFEKSİYON EMEKÇİSİ. ÇALIŞ-
MA KARTI YOK. ELİ KOLU BAĞLI. GÜNDE 15 SAAT ÇALIŞIYOR, ÇOĞU ZAMAN PAZAR GÜN-
LERİ DE. "BORÇLARIMI ÖDEMELİK İÇİN" DİYOR. AİLESİNİ DE GEÇİNDİRMEK İÇİN. AYDA
1000 F. KAZANIYOR. BUNUN 360 FRANGINI KALDIĞI OTEL ODASI İÇİN HARCİYOR. Aİ-
LESİ TÜRKİYE'DE BABASININ YANINDA. FAKAT BABASI, KARISIYLA ÇOCUKLARINI GELİP
ALMASINI YAZMIŞ. "PEKİ AMA, ONLARI NEREDE BARINDIRIRIM?" DİYE SORUYOR KENDİ
KENDİNE.

BAŞKA BİR ARKADAŞ. GALİP. TÜRKİYE'DE TERZİYİMİŞ. SONRA İŞPORTACILIK YAP-
MIŞ. SONUNDA VARINI YOĞUNU SATIP ÇIKMIŞ GURBET YOLUNA. DANİMARKA, ALMANYA' -
DAN SONRA KENDİNİ FRANSA'DA BULMUŞ. BEŞ PARASIZ. 7,50 F SAAT ÜCRETİNE GOUS-
SANVILLE'DE TERZİLİK YAPMIŞ. 4 AY BOYUNCA HER HAFTA PATRON SÖZ VERMİŞ İŞ
KONTRATI VE ÇALIŞMA KARTI ALMAK İÇİN.

ŞİMDİ PARİS'TE. BİR MAHZENDE KUMAŞ KESİP, DİKEREK AYDA ANCAK 750 F KA-
ZANABİLİYOR. 170 F BİR HİZMETÇİ ODASI İÇİN VERİYOR. EYLÜL'DEN BERİ KARISI
VE 4 ÇOCUĞUNA ANCAK 500 F GÖNDEREBİLMİŞ. KARISI TÜRKİYE'DE HALI DOKUMADA
ÇALIŞIYORMUŞ AYDA 350 LİRAYA.

PEKİ AMA NASIL YAŞIYORLAR ORADA?

YALNIZLIK

PATRONLAR TARAFINDAN SÖMÜRÜLEN, TERCÜMANLAR, İŞÇİ TÜCCARLARI (BUNLAR
İŞ BULMAK BAHANESİYLE BİNLERCE FRANK ÇARPIYORLAR) TARAFINDAN SOYULAN BU
İNSANLAR KORKUNÇ BİR YALNIZLIK İÇİNDELER.

"PARİS İYİ, GÜZEL; AMA BİZİM YAŞADIĞIMIZ PARİS, PARİS DEĞİL". TÜRK İŞÇİ-
LERİNİN ÇOĞU PARİS'İ TANIMİYOR BİLE. FOYER'DEN FABRİKAYA, FABRİKADAN FOYER'E.
ÇOK ENDER İNEBİLİYORLAR PARİS'E.

İŞTEN DÖNDÜKLERİNDE AKŞAM BİR YALNIZLIK ÇÖKÜYOR. BAZILARI İÇMEYE BIRA-
KIYORLAR KENDİLERİNİ. TÜRKİYE'NİN UZAKLIĞINI UNUTMAK İÇİN; 9 SAATLİK ÇALIŞ-
MANIN EZİCİ YORGUNLUĞUNA RAĞMEN YALNIZ GEÇEN GECELERİN UZUNLUĞUNU KISALT-
MAK İÇİN... NORMAL DEĞİL BU! İNSANLARI BÖYLE YAŞAMAK ZORUNDA BIRAKMAK, İN-
SANLIK DEĞİL BU! KÖLELİK ZAMANINDA İNSANI KARISI VE ÇOCUKLARINDAN AYIRIR-
LARDI, HEM DE HAYATININ SONUNA KADAR. İKİ BİN YILINA YAKLAŞIRKEN, O GÜNDEN
BUGÜNE DEĞİŞME SADECE AYRILIĞIN GEÇİCİ KILINMASI MI OLA Kİ? GÖRDÜĞÜM BU AR-
KADASLAR İÇİN EŞTEN, ÇOCUKTAN, DOSTTAN AYRILIK 3,4 HATTA 5 YILA ULAŞMIŞ...

BİR ÇİFTİN HAYATININ EN GÜZEL YILLARI, KAPİTALİST TOPLUMUN KURALLARI
TARAFINDAN İŞTE BÖYLE HARCANIP GİDİYOR. TEMELİNDE, HER NE PAHASINA OLURSA OL-
SUN KÂR HİRSİNİN YATTIĞI KAPİTALİST DÜZEN İNSANLARI HER GÜN BİRAZ DAHA SE-
FALETE İTİYOR.

(Supplément de L'Humanité du 10.4.1973,
Organ Central du Parti Communiste Français)

PARİS ' TE TÜRK OLMA EZİYETİ

İster Türk olsun, ister Fransız bütün milletlerden işçiler aynı patronlar sınıfının dayanılmaz sömürü ve baskısı altındadırlar. Topluca Fransa işçi sınıfını oluşturlar. Göçmen işçiler bir avuç asalak zenginin kâr esasına dayanan sermaye düzeninde her türlü haktan mahrum, katmerli bir sömürüyle modern köle durumundadırlar. Fransa emekçi kitlelerinin merkez günlük yayın organı L'HUMANİTE gazetesinin muhabiri C.LECOMTE'un yaptığı bu röportaj, Türk işçilerinin hangi insanlık dışı şartlarda çalıştıkları ve yaşadıklarını kendi ağızlarından sergilemektedir. Röportajın amacı: Türk işçilerinin Fransız ve bütün milletler işçileriyle bir bütün olduğunu, haklarını elde etmek için teşkilatlı patronlar sınıfına karşı kendi güçlü sınıf örgütlerinde birleşerek mücadele etmeleri gerektiğini göstermektir.

İŞÇİ GÖÇLERİ BİRBİRİNİ TAKİP EDİYOR. SEFALETİN KOL GEZDİĞİ ÜLKELERDEN.. FRANSIZ PATRONLARININ KÖRPE VE YENİLENEBİLECEK İŞ GÜCÜ İHTİYAÇLARI İÇİN. BÜYÜK FABRİKALARIN BANTLARI VE ŞANTİYELER YUTUYORLAR BU TAZE İŞ GÜCÜNÜ. DAHA ÇABUK, DAİMA DAHA ÇABUK. HIZI ARTTIRMAK İÇİN PATRONLARIN DURMADAN GENÇ VE GÜÇLÜ İNSANLARA İHTİYAÇLARI VAR.

CİTROEN KÖLELERİNİN ŞİKAYETLERİNE "ŞAKA NİYETİNE" ŞÖYLE CEVAP VERİLİYOR: "TÜRK SÜNÜZ, GÜÇLÜ SÜNÜZ".

BANTTAKİ KÖLELER

OSMAN BİRGÜN TÜRKİYE'Yİ ALELACELE TERKETMEK ZORUNDA KALDI. MAHKEMEDE YAZICIYDI VE ALDIĞI PARA AYDA 600 LİRAYI GEÇMİYORDU. KENDİNİ YOKSUL KÖYLÜLERE DAHA YAKIN GÖRÜYORDU. TOPRAK AĞALARI, KÖYLÜLERİ MAHKEMEYE SÜRÜKLÜYOR, ELLERİNDE KALAN SON TOPRAKLARI DA "ADALET" YOLUYLA KANUNEN ÇALIYORDU. BÜYÜK TOPRAK SAHİPLERİ, HAKİMİ RÜŞVETLE SATIN ALIRKEN, OSMAN'DA DAVA SÜRÜNCEMEDE KALSIN DİYE DOSYALARI SAKLIYOR, YOK EDİYORDU.

SONUNDA İSTANBUL'A GELDİ. İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU'NA YAZILDI, SIRAYA GİRDİ. NEDEN SONRA, DOKTOR MUAYENESİNDEN GEÇTİ. CİTROEN İÇİN ALTI AYLIK BİR KONTRAT ELDE ETTİ.

PARİS'E GELİR GELMEZ BANTLARDAN BİRİNDE ÇALIŞMAYA BAŞLADI. FABRİKANIN TERCÜMANLARI "EN HIZLI ÇALIŞANA UYACAKSIN" DEDİLER. FAKAT BİR KAÇ GÜN İÇİNDE BİR ÇOK İŞÇİ BU ŞEKİLDE DEVAM EDEMeyeceklerini SÖYLEDİLER. BUNUN ÜZERİNE OSMAN HIZI YAVAŞLATMAYI TEKLİF ETTİ. AMA, ERTESİ GÜN FABRİKADAN ATILMA KORKUSU ETKİSİNİ GÖSTERDİ. SÖZÜNÜ TUTAN TEK OSMAN OLDU. ANCAK HEMEN MÜDÜRLÜĞE ÇAĞIRILDI. "ZEKİSİN SEN" DEDİLER MÜDÜRLÜĞE; "SUSMASINI BİLİRSEN EĞER ANLAŞABİLİRİZ". OSMAN SUSMAYI HAK VE ADALETE SİĞDIRAMADI. CEHENNEMİ ŞARTLARDA GEÇEN ALTI AYIN SONUNDA KONTRATINI UZATMADILAR.

ŞİMDİ OSMAN BANTTA ÇALIŞMANIN NE OLDUĞUNU İYİ, HEM DE ÇOK İYİ BİLİYOR! SİMCA'YA GİRDİ. CUMARTESİ SABAHLARI DAHİL HER GÜN 9 SAAT. AYDA 1000 FRANK İÇİN. CİTROEN'İN ATHIS-MONS BARAKALARINDAN POİSSY'YE GEÇTİ. YATACAK YER İÇİN

125 F. KESTİLER ÜCRETİNDEN. BÖYLECE PATRON BESLEMESİ KÖPEK GİBİ SÖZ DİNLEYEN MUHBİR TERCÜMANLARIN SÜREKLİ KONTROLU ALTINDAYDI.

ALTINCI AYIN SONUNDA KONTRATININ YENİLENMEMESİNE SEBEP OLAN YİNE TERCÜMANDI.

BU KEZ İŞSİZ KALDI OSMAN. 6 AY DEVAM ETTİ İŞSİZLİK. SAĞDA SOLDA ARKADAŞLARINDA KALDI. PARKLARDA YATTI. BATI ALMANYA'YA GEÇMEYİ DENEYİ, AMA BAŞARAMADI. VE BEŞ KURUŞ GÖNDEREMEDİ MEMLEKETTEKİ KARISINA VE İKİ ÇOCUĞUNA.

NIHAYET BİR ARKADAŞI İŞ BULDU OSMAN'A. OSMAN ŞİMDİ KONFEKSİYON İŞÇİSİ.

ÖDENECEK SENETLER

BU ARKADAŞIN ADI MEHMET. MESLEĞİ TERZİLİK. SEKİZ YAŞINDA, ÇEKİRDEKTEN BAŞLAMIS BU İŞE. SAĞDA SOLDA KESİCİ OLARAK ÇALIŞMIŞ. TEZKERESİNİ ALDIKTAN SONRA BİRİKTİRDİĞİ BİR KAÇ KURUŞA İMZALADIĞI SENETLERİ DE EKLEYEREK MAKİNA SATIN ALMIŞ VE UFAK BİR ATÖLYE AÇMIŞ. ARADA EVLENMİŞ, İKİ DE ÇOCUĞU OLMUŞ. FAKAT İŞİ SENETLERİN FAİZİNİ BİLE ÖDEMEYE YETMEMİŞ. VE BİR GÜN SENETLERİ İMZALATAN TEFEÇİ BÜYÜK TÜCCAR ÇIKAGELMİŞ MAHKEME KARARIYLA VE ALMIŞ MEHMET'İN ATÖLYESİNİ ELİNDEN.

TÜRKİYE'YE ARABASIYLA GELEN BİR ARKADAŞI MEHMET'İ TURİST PASAPORTUYLA BELÇİKA'YA GÖTÜRMÜŞ. ORADAN İNGİLTEREYE GEÇMİŞ. İNGİLİZ POLİSİ SINIR DIŞI EDENE KADAR TERZİLİK YAPMIŞ. ŞİMDİ PARİS'TE, KONFEKSİYON EMEKÇİSİ. ÇALIŞMA KARTI YOK. ELİ KOLU BAĞLI. GÜNDE 15 SAAT ÇALIŞIYOR, ÇOĞU ZAMAN PAZAR GÜNLERİ DE. "BORÇLARIMI ÖDEMEK İÇİN" DİYOR. AİLESİNİ DE GEÇİNDİRMEK İÇİN. AYDA 1000 F. KAZANIYOR. BUNUN 360 FRANGINI KALDIĞI OTEL ODASI İÇİN HARCİYOR. AİLESİ TÜRKİYE'DE BABASININ YANINDA. FAKAT BABASI, KARISIYLA ÇOCUKLARINI GELİP ALMASINI YAZMIŞ. "PEKİ AMA, ONLARI NEREDE BARINDIRIRIM?" DİYE SORUYOR KENDİ KENDİNE.

BAŞKA BİR ARKADAŞ. GALİP. TÜRKİYE'DE TERZİYMİŞ. SONRA İŞPORTACILIK YAPMIŞ. SONUNDA VARINI YOĞUNU SATIP ÇIKMIŞ GURBET YOLUNA. DANİMARKA, ALMANYA'DAN SONRA KENDİNİ FRANSA'DA BULMUŞ. BEŞ PARASIZ. 7,50 F. SAAT ÜCRETİNE GOUS-SANVILLE'DE TERZİLİK YAPMIŞ. 4 AY BOYUNCA HER HAFTA PATRON SÖZ VERMİŞ İŞ KONTRATI VE ÇALIŞMA KARTI ALMAK İÇİN.

ŞİMDİ PARİS'TE. BİR MAHZENDE KUMAŞ KESİP, DİKEREK AYDA ANCAK 750 F. KAZANABİLİYOR. 170 F. BİR HİZMETÇİ ODASI İÇİN VERİYOR. EYLÜL'DEN BERİ KARISI VE 4 ÇOCUĞUNA ANCAK 500 F. GÖNDEREBİLMİŞ. KARISI TÜRKİYE'DE HALI DOKUMADA ÇALIŞIYORMUŞ AYDA 350 LİRAYA.

PEKİ AMA NASIL YAŞIYORLAR ORADA?

YALNIZLIK

PATRONLAR TARAFINDAN SÖMÜRÜLEN, TERCÜMANLAR, İŞÇİ TÜCCARLARI (BUNLAR İŞ BULMAK BAHANESİYLE BİNLERCE FRANK ÇARPIYORLAR) TARAFINDAN SOYULAN BU İNSANLAR KORKUÇ BİR YALNIZLIK İÇİNDELER.

"PARİS İYİ, GÜZEL; AMA BİZİM YAŞADIĞIMIZ PARİS, PARİS DEĞİL". TÜRK İŞÇİLERİNİN ÇOĞU PARİS'İ TANIMİYOR BİLE. FOYER'DEN FABRİKAYA, FABRİKADAN FOYER'E. ÇOK ENDER İNEBİLİYORLAR PARİS'E.

İŞTEN DÖNDÜKLERİNDE AKŞAM BİR YALNIZLIK ÇÖKÜYOR. BAZILARI İÇMEYE BIRAKIYORLAR KENDİLERİNİ. TÜRKİYE'NİN UZAKLIĞINI UNUTMAK İÇİN; 9 SAATLİK ÇALIŞMANIN EZİCİ YORGUNLUĞUNA RAĞMEN YALNIZ GEÇEN GECELERİN UZUNLUĞUNU KISALTMAK İÇİN... NORMAL DEĞİL BU! İNSANLARI BÖYLE YAŞAMAK ZORUNDA BIRAKMAK, İNSANLIK DEĞİL BU! KÖLELİK ZAMANINDA İNSANI KARISI VE ÇOCUKLARINDAN AYIRIRLARDI, HEM DE HAYATININ SONUNA KADAR. İKİ BİN YILINA YAKLAŞIRKEN, O GÜNDEN BUGÜNE DEĞİŞME SADECE AYRILIĞIN GEÇİCİ KILINMASI MI OLA Kİ? GÖRDÜĞÜM BU ARKADASLAR İÇİN EŞTEN, ÇOCUKTAN, DOSTTAN AYRILIK 3, 4 HATTA 5 YILA ULAŞMIŞ...

BİR ÇİFTİN HAYATININ EN GÜZEL YILLARI, KAPİTALİST TOPLUMUN KURALLARI TARAFINDAN İŞTE BÖYLE HARCANIP GİDİYOR. TEMELİNDE, HER NE PAHASINA OLURSA OL-SUN KAR HIRSININ YATTIĞI KAPİTALİST DÜZEN İNSANLARI HER GÜN BİRAZ DAHA SE-FALETE İTİYOR.

(Supplément de L'Humanité du 10.4.1973,
Organ Central du Parti Communiste Français)

